I. évfolyam. 5. szám. Muraszombat, 1885. február 1.

MURASZOMBAT ÉS VIDÉKE

MAGYAR ÉS VEND NYELVÜ VEGYES TARTALMU HETILAP.

— MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP. —

Kéziratok, levelek s egyéb szerkesztőségi közlemények a szerkesztőséghez intézendők.
Kéziratok vissza nem adatnak.

Előfizetési ár: Egész évre 3 frt. Félévre 1 frt. 50 kr. Negyedévre 75 kr. Egyes szám ára 10 kr. — Előfizetési pénzek és reclamatiók a kiadóhivatalhoz intézendők.

Hirdetési díj: 1 hasábos petitsor egyszeri hirdetésnél 10 kr. többszöri hirdetésnél soronkint 6 kr. Bélyegdíj 30 kr.
Nyilt-tér petitsora 25 kr.

A magyarnyelv elsajátitása a népiskolában.

Vasmegye törvényhatósági bizottságának Szombathelyen 1884. évi november hó 24-én s folytatva tartott közgyülése — a magyarnyelv-alapitvány kezelési szabályainak tárgyában kiküldött bizottság munkálatait — elfogadta.

Különösen kiemelendőnek találjuk a határozat következő pontjait:

„A megyei magyar-nyelv-alapitvány két részre osztatik: 10,000 és 5,000 frtos alapitványra.“

„A 10,000 frtos alaptőke kamatjövedelmei — a magyarnyelv tanitása körül sikeresen működő néptanitók — s azok növendékei számára kiosztandó magyar tan- és olvasó-könyvek beszerzésére fordittatnak.“

„A magyar nyelvet sikeresen tanitó néptanitók számára három jutalomdij állapittatik meg, u. m.: egy 200 frtból, egy 150 forintból és egy 100 frtból álló.“

„A megye területén három kerület alakittatott. A muraszombati és szt.-gotthárdi járás nem magyarajku községei az első kerülethez tartoznak.“

Tehát ezen határozat szerint csakis a nem magyarajku községekben működő néptanitók folyamodhatnak jutalmazásért. — Vannak, kik e határozatban kizárva látják azon néptanitókat, akik vegyes, (vend-magyar) nyelvü községekben működnek. — Tudjuk azonban, hogy az ily községekben a magyarajku gyermekseregет többnyire a hivatalnokok s a kereskedők szolgáltatják, mely esetekben azonban a kiküldött bizottság — véleményem szerint — mindenkor megfogja találni a középutat.

Hogy az ily iskolákban a taneredmény többnyire nagyobb mint a tisztán idegen ajku községekben, az áll; az is elvitázhatlan, hogy ezen iskolák taneredménye sokkal maradandóbb: mert a tanitó buzgólkodása és fáradozása mellett ott van a gyermekek kölcsönös tanitása.

Azonban az is igaz, hogy ily helyen, hol a magyar tan-nyelven kivül egy-két idegen nyelven is kell magyarázni, oktatni, — a munka háromszoros, — hisz ily tanitó feje csak úgy zsong-bong a babiloni nyelvzavartól. — Ily helyeken a jó akaratu igyekezet mellett mindenesetre ezen nehezitett körülmény is számitásba veendő.

A III. fejezetben körül van irva, hogy az 5,000 frt alaptőke évi kamatjövedelmei hova fordittatnak.

Ezen fejezet szerint ama kamatjövedelem a nem magyarajku iskolák azon növendékeinek segélyezésére fordittatik, kik valamely magyar községbe távoznak s ott bizonyos ideig tartózkodnak a czélból, hogy magukat a magyar beszédben gyakorolják; mely esetben,

Od pavesenyá vogrszkoga jeziko vu narodni soláj.

Vasvármegyövszke právdene oblásztnije (törvényhatósági bizottság) leta 1884. novembra 24-toga i nadale drzsáni gyülés, vu del' ravnil vöposzlánoga odbora (bizottság) „Postáve vogrszkoga jezika“ je gorivzeo opravila.

Za poszebno imenitno drzsimo z-sztoga dokoncsanya vövzéti ete piknicze.

„Postáva vasvármegyőszka vogrszkoga jezika“ sze na dvá tála razdelíla. Eden tao sztoji z-10,000, te drügi z-5000 ranjskov.

Te 10,000-ne podstávo zsojni dohotek de sze obracsao na knige vogrszkoga vcsenyá i stenyá, stere bodo med — vu vcsenyej vogrszkoga jezika trüdlivimi vucsiteli i med vucsenikmi, ka szo pridni bili vu navcsenyej toga jezika, razdeljene.

Za vucsitele, ki z-haszkom vcsijo vugrszki jezik v-národni soláj, szo 3 „darilni-nójemi“ fundani. Z-sterih te prvi z-200, — drügi z-150, — trétji z-100 ranskov sztoji.

Na to gledocs szo na vasvármegyövszkoj ravniczi 3 okrajíne vövrezane.

Szobocskoga i szv. Gotthárdszkoga — vészi k-toj prvoj okrajini szlisijo.“

Poleg toga dokoncsanya tak jedino za „darilni najem“, — szamo vu nej vogrszkoga jezike vészih bodocsi i vcsijoczi vucsiteli — dájo lejko notri szvojo prosnyo.

Szo jo, ki v-tom dokoncsanyi vözaprejte vidijo one lüdsztva vucsitela, ki vu soláj vecs jezikov — po példi: szlovenszkih i vogrszkih — sze vcsenyom trdijo.

Znáno je, ka vu táksi vesznicza je véksi racsun deczí vogrszkoga jezika dávlejo tam sztojécsi csesznikí i trszczi. Vu toj priliki vöposzláni odbor (bizottság) — pouleg mojih miszlih — vszigdár nájde to szrednyo pout.

Ka jo vu táksoj soli vcsenyá izíd vszigdár véksi kak vu tühinszkoga jezika soláj — je isztina. Ali i to tüdi sztoji, ka je vu táksi soláj vcsenyá izid tüdi sztanovitnejsi, ár pouleg gorécsnoszti i trdlivoszti vucsitela, decza számo eden drügoga vcsijo.

Ali to je pálig tüdi isztina, ka, gde zvün vogrszkoga jezika, jo escse potrebno po ednom ali drügom tühinszkom jeziki vcsiti i tolmacsiti — je delo 3 krát vékse, vejm táksi vucsitelov gláva szamo tak sümi od babilonszkoga jezikov zmejsanya.

Vu táksi mesztaj jo tüdi pravicsno, naj sze poleg dobrvolne onetoszti vucsitelszke, vpamet vzeme — tá zsmetnejsa prilika tüdi.

TÁRCZA.

Nótárus uram és Mihály gazda beszélgetései.

Nótárus: Ejnye, ejnye csudálkozom én azon, hogy azt még Mihály gazda nem tudta!

Mihály: Biz én ilyesmire nem is gondoltam; gyermekkoromtól fogva mindig azt hallottam, hogy aki mit talál, az az övé; tegnap délután, hogy a Pista fiú hasa jött az iskolából és mutatta azt a szép ostort, amelyet állitasa szerint az országuton talált, még magam is megörültem neki, sohasem volt olyan szép ostorom!

N. Nagyon is a sötétben botorkál édes szomszéd, ha igy gondolkodik! — Ha az ember valamit elveszt az rendesen — ugy nálam, mint másnál — saját hibája nélkül, tehát puszta véletlenből történik, amit pedig köznyelven szerencsétlenségnek szoktunk nevezni. — Ha most rajtam ilyen szerencsétlenség történik, teszem azt eladom egyik tehenemet és a vásárról hazajövet elveszitem tárczámat pénzemmel együtt, nem lelketlen ember-e az, ki megtalálja és vissza nem adja, — mennyivel becsületesebb ilyen ember a tolvajnál? Semmivel sem. Egyik ugy mint a másik azt viszi el, azt teszi magáévá, ami nem az övé, és mihez neki a gazda jogot nem adott, legfeljebb abban különböznek csak, hogy a tolvaj utána jár az ellopandó dolognak, mig ellenben aki találta, az nem kereste.

M. De hiszen kérem az elveszett dolognak nincsen gazdája!

N. Nincs-e? Ez megint csak olyan okoskodás édes barátom, amely alól első pillanatra kilátszik a lóláb, csak a kapzsiság akarja ezzel a lelkiismeretet elaltatni.

Minden ember tudja azt, hogy senkisem olyan bolond, hogy a tulajdonában levő és használható tárgyakat uton-utfélen eldobálja, — azt is kell tudnia édes barátom, hogy valamint akármiféle hányja, — azt is kell tudnia édes barátom, hogy valamint akármiféle dolognak megszerzése ugy történik, hogy kijelentem, vagy tetteimmel mutatom meg, hogy azt a dolgot magamének akarom tekinteni, például, ha egy kést veszek, azt magamhoz veszem; ép ugy azon dolog reám nézve csak

Kaj szi Miska gazda ino goszpon notárus v-császi v-császi gucsijo.

Notárus: Ejs, ejs, csüdivan sze jasz na ton, ka szte tou Miska vért escse nej znali.

Miska: Bogme na tákse szan nancs nej miszlo, — od mojega detinsztva mao szan szigdár tou csüo, ka csi stoj kaj najde, tiszto je nyegovo; — vcseraj zadvecsera, da je pojeb Stevek soule domon priso, i je tiszti lejpi bics kázo, steroga je po szvojen naprejdávanyi na orszacskoj czeszti najso, szau sze escse szan veszelüo, — nigdár szan taksi lejpi bics nej meo.

N. Prevecs vkmiczi odite drági szousizd, csi szi tak miszlite. Csi cslovik kaj zgibij, tou sze szigdár, — kak primeni, tak pri drügon — szün szvoje falinge, i tak zredovednoszti prpeti, stero za neszrecso imenüjemo. — Csi zdaj nameni sze taksa neszrecsa zgodij, na példo odan eduo kravo, i od szenya domou idoucsi zgibin moj bugyelláris z-pejnezi vrét, gyej má düso tiszti cslovik, steri tou nájde i nazáj ne dá? — na kelko je postonejsi taksi cslovik od touvaja? Z-nikim nej. — Eden tak kak ov tou odneszé, tiszto dene za szvoje, ka je nej nyagovo, i k-steromi nyemi vért szloboscsino nej dao, — nájmre sze szamo v-tiszton razloucsita, ka touvaj za odkrádnyenon deli odi, tiszti ki je najso, je pa tizto nej iszko.

M. Da pa proszim, zgübleno blágo nema vérta?

N. Nejma? — Tou je pa takse csednilosztt, drági priáte!, od steroga na prvo videnoszt konyszka nouga vö gléda, i szamo düsnovejszt sesé lakovnoszt ztem zaszpávlati.

Szakai cslovek zná, ka je niscse nej tak nouri, ka bi szvojo za nücz blago na czeszti gde stécs ta meto, — tou tüdi morete znati, drági priátel, ka kak sze kaksega sté dela zgrávlenyé tak zgodij, — ka vöpoven, — ali zcsinyenyem pokázsem, ka tiszto delo za szvojo scsen zpoznati, napéldo csi ednoga konya küpin, tisztoga oszvojo stalo zsenen, — csi eden nos küpin, tisztoga k-szebi zemen, — rávno tak je tiszto ovo delo na méne gledoucs szamo te zgübleno, szamo te je nej mojé, csi vöpoven, ali zmojen csinyenyen pokázsen, ka ober tisztoga vecs ládati nescsen.

a növendék ezen jutalomdijhoz kötött feltételeknek megfelel: 30 ft pénz-segélyt nyer.

— Ti tanügybarátok és kartársaim ez ügyben sokat tehettek, — világositsátok fel az érdekelt szülőket, hassatok oda, hogy eme üdvös eszme necsak papiron maradjon, hanem hogy a gyakorlatban is megmutassa életképességét!

— Nem hittem haszontalan munkát tenni, amidőn ezen határozatot e lapok hasábjain szóról-szóra közlöm.

Hadd tudja meg minden kartársam, hogy az 1885. év a mienk, ekkor osztatik ki a jutalom az első kerületben; tehát rajta! fel a munkára! hiszem, hogy e jutalommal nem kell az idén a második kerületet megkinálni.

Hadd szivjuk be ezen megyei határozat szellemével ama hazaszeretetet, mely azt átlengi. Ez érzet adjon mindegyikünknek erőt s kitartást nehéz feladatunk megoldásánál, ugyszintén ama számtalan akadályok leküzdésénél, melyek utunkban állanak, — s be fog teljesedni a jeles hazafi mondása: „Magyarország nem volt, hanem lesz!“

TAKÁCS R. ISTVÁN.

Vu III. táli je popiszano, ka 5000-ne podstáve letni zsojni dohotek na koj sze naj obrné.

Poleg toga táli tó zsojni dohotek de sze obracsao na pomocs onim — nej vogerszkoga jezika — vucsenikom, ki vu stero vogrszko vész odidejo záto, naj sze vu vogrszkom jeziki ponávlajo i sze ga obilnej navcsijo.

I csi steri vucsenik sze, poleg naprej piszanya, za „darilni nájem“ vrednoga vcsini — tak 30 ranjskov na pomocs dobi.

Vi vcsenyá priáteli i tivárisi v-tom deli doszta lejko vcsinite. Preszvetite vtom roditele, i bojdite natom, naj tá zvelicsna miszeo nej szamo na papiri bode, nego i vdjányi naj pokázse szvoj lejpi cíl.

Ne vörjem, ka bi nehasznovito delo — delo, gda to dokoncsanye v-tej novinaj od recsi do recsi naznánim.

Naj zná vszáki moj solszki tiváris, ka je 1885. leto nase. Te sze razdeli nájem vu prvoj okrajini. Tak gori! gori na delo! Vörjem ka z-tem nájenom nede trbelo letosz to drügo okrajino — ponüditi.

Potégnimo v-szébe z-sztem vármegyövszkim dokoncsanyom ono domovinszko lübézen, stera nyo vu szebi zdrezsávle.

To csütejnye naj dá vszakomi mocs i vödrzsánye vu razvéranyi toga zsmetnoga dela, i vu onih vnogih gatij, stere szo nám na poti. I tak sze szpunijo recsi nemeskoga i velkoga domorodcza:

„Vogrszki orszag je nej bio, nego bode!“

TAKÁCS R. ISTVÁN.

Gazdasági figyelmeztető az évnek minden hónapjára,

vagyis:

mi mindenre kell a gazdának egy év lefolyása alatt gondolni, ha azt óhajtja, hogy minden dolga rendben legyen.

Februáriusban.

A gabona-készleteket minden hónapban legalább egyszer meg kell forgatni.

A gazdasági gépek, eszközök kijavitását, igazitását, ha még nem történt volna meg, siettetni kell, mert e hónap vége felé már több vidéken beáll a tavaszi munka; épen azért:

Sietni kell a tavaszi vetőmagvak rostálásával is, nehogy készületlenül találjon bennünket a tavasz. Vetésre mindenféle magból, a legtökéletesebben beérett és legszebben kifejlett magvakat kell használni, mert ezek csiráznak ki legtökéletesebben s leggyorsabban, ebből fejlődnek a legerősebb növények, szóval a legszebb vetőmag után várhatunk leggazdagabb termést.

A csöves tengeri-készletet meg kell forgatni, s a tengeri morzsolását is meglehet kezdeni.

A régi sövények kijavitását és uj sövények készitését is munkába lehet venni.

A hóolvadás megindultával, vagy nagyobb esőzések idején gondunk legyen, hogy az épületek közelében összegyűlő viz onnét lefolyjék.

Az igavonó és tenyész-állatokkal az ősszel félre tett legjobb takarmányt: most kell feletetni. Általában tanácsos e hónapban az eddiginél bővebben etetni, hogy a tenyészmarha jó erőben kerüljön ki a legelőre, az igavonó-marha meg jó erőben álljon a tavaszi munkába.

Ha tehát nincs elegendő jó takarmányunk, az igavonó állatoktól ne sajnáljuk az abrakot sem. Az ökröknek legjobb szecskával keverve árpadarát adni.

Mihelyt a tavaszi munka beáll, az igáslovaknak is ki kell szolgáltatni a rendes abrak-adagot.

A vemhes kanczákra nagy gondot kell forditani, hogy bajuk ne essék. Különösen bőven kell almozni alájok, és vigyázni arra, hogy penészes szénát, vagy dohos zabot ne kapjanak, és hogy naponkint meg legyenek jártatva. A leellés után a kanczáknak 2—3 napig zab helyett csak buzakorpát kell adni.

Az istállók szellőztetését most sem szabad elmulasztani.

A borjuk és malaczok alá gyakran és bőven kell almozni.

A lemalaczozott koczák bő és kellő minőségü takarmányozására nagy gond forditandó. A malaczokat 14 napos koruktól már répára lehet szoktatni, s 4 hetes koruktól az árpa egy részét lassankint tengerivel kell pótolni és fokozatosan teljesen át kell menni velük a tengeri-etetésre. Ha a malaczok alomja alá hamut hintünk, nem lesznek tetvesek a malaczok.

Az olvadás által a földeken megszaporodott viznek a vizlevezető barázdákon szabad folyást kell nyitni.

Ha a nap heve a földet megpiritja, a fagy által felhuzott őszi vetéseket könnyü fahengerrel meg kell hengerezni.

A szalmás trágyával meghordott luczernásokról és here-földekről le kell a szalmát gereblyézni.

E hó végén kedvező időjárással a könnyebb és szárazabb fekvésü talajokon sok vidéken az ősszel felugarolt földekben a vetést is meg lehet kezdeni.

A szántóföldeken lévő apró vizmosások nagyobbodását sövényelés által meg kell akadályozni. A nagyobb vizmosásokba alul füvet s az oldalokba akáczát kell ültetni.

Vértov opominanye na vszaki meszec ednoga leta

ali:

na kój vsze more vért vu tecsáji ednoga leta miszliti, csi to scsé, ka bode pri nyegovom vérsztvi vsze vrédi.

Vu Februariusi.

Szilja vrsáje moremo vszaki mejszecz koncsibár enkrát premejsati.

Vérsztva masine, skéri csi szi szo escse nej vrédi, moremo zdaj vszegavejcs vréd posztaviti, ár na konczi etoga mejszecza vnisteroj krajini sze protolejsnye delo zse zacsinya; rávno záto:

Sze trbej szcsiscsenyom szemenszkoga zrnya pascsiti, naj nász protolejtje ne nájde nepripravne. Za szejádev szakoga zrnya to naj zrelejse pa náj kusztejse moremo odlócsiti, ár etakse zrnye pozsené náj hitrejse ino tüdi náj mocsnejse klicse, stere do mele dober odraszek ino szamo z-etaksega szemena lehko csákamo obilen roud.

Vlatnato kukorczo zdaj vecskrát trbej premetati ino zdaj zse tüdi lehko nyou lüscsiti zacsnemo.

Sztáre ploté zdaj moremo poprávlati pa nóvo grájko telikájse zdaj opraviti.

Gda sze sznejg zacsne raztápati ali csi ovacsi dezsevno vrejmen nász pohája, moremo od rambe vodou po járkoj vkraj vracsati.

Prezsnoj pa brehoj mári moremo na sztrán djáno naj zsirovnejso kermo zdaj tá polagati. Poprejk je jáko tanácsno vu etom mejszeczi kak do szejmao obilnejse polagati, naj zsivina vu dobroj kouzsi prijde szvojega vremena na pásnik, prezsna mára pa naj zpunimi bedrámi ino zbisztrimi rogámi ide pred plüg ino bráno na protolejsnye delo.

Csi tak nemamo zsirovnoga poláganya te prezsnoj mári obroka ne terbej prekrátiti. Za jüncze rega bolsega, kak szecskov narejeni jecsméni sirout.

Kak sze pa protolejsnye delo zacsne, te konyom nyuv obrok telikájse vöide.

Na brehe kobile pa poszebna pazka more biti, naj sze nyim neszrecsa nezgodij. Poszebno je potrebno etaksim obilno nasztilati ino paziti, naj sze nyim pesznivo szinou ali zdögnyeni vresz nepolága ino na tou naj sze vszaki dén vpzhodijo. Gda sze zse kobile bremena resijo, te nyim 2—3 dnij meszto ovsza osenics ne otróbe dobro polagati.

Neszmejmo pozabiti stale i ete mészecz rédno vö vötrati.

Pred teleze ino prászeze i zdaj obilno sztele trousziti.

Praszicze, stere szo zse szpokotile naj dobro ino obilno poláganye májo. Prászcze pa gda szo zse 14 dnij sztari je dobro na jecsmen vaditi, za 4 tjedne ja zse malo kukorcze zmejsz toriti ino nyé tak pomali szplój na kukorczo ijáti. Csi prászczom pod szteio vlevé pepél poszipávamo, nebodo nigdár vüsivi.

Na nyivai visisnyoj sznezsnoj vodi potij moremo naszekati.

Gda zse szuncze zemlo poszisí, te moremo od szrena gorpotégnyene szetvé zlehkim valékom dolpoválati.

Szlamenim a gnójom na torjendeteliscsa moremo csiszto pograblati.

Szlejdnye dni etoga meszecza, csi dobro vrejmen hodi, vlehkom peszicsnom grünti ino na lipon viszécsi ino vjeszén zoráni nyivaj vu nesteri krajinaj zse lehko prot lejsnyo szchádev zacsnejo.

akkor veszett el, csak akkor lett nem az enyém, ha kijelentem — vagy tetteimmel mutatom meg, hogy a felett többé nem akarok rendelkezni. Ez természetes is, mert különben, ha disznóm kiszalad az udvaromból, akárki azt mondhatná, ennek nincs gazdája, ezt találtam.

Nyilvánvaló tehát, hogyha valamely dolog, a melyet az emberek az életben használni szoktak, vagyis a mely bizonyosan v a l a k i é, gazdátlanul az utszélen hever, abból még nem következik az, hogy azt a legelső csavargó, kit utja arra visz, magáénak tekinthesse.

M. Jól van megtisztelem, de ha nem ismerem, hogy ki vesztette el, akkor csak még sem adhatom vissza.

N. Abban igaza van, hogy annak akit nem ismer, nem adhatja vissza; de hát mire való a községbiróság? Átadja a talált dolgot azon község birájának, amelynek határában találta, ott azután vagy jelentkezik a k á r o s f é l, vagy pedig kihirdetteti az elöljáróság, hogy ilyen és ilyen elveszett tárgy találtatott; most azután, ha három hónap alatt senki sem jelentkezik: a talált tárgy nyilvános árverésen eladatik, és a bejött pénzösszeg a község pénztárába helyeztetik. Ez a rendje a dolognak, barátom!

Miután ezek szerint annak aki valamit talál, épen semmi joga sincs ahhoz a talált tárgyhoz, igen természetesnek mondhatjuk az 1878. évi 5-ik törvényczikk azon helyes igazságos intézkedését, hogy aki valamit talál és azt 8 nap alatt sem a tulajdonosnak vissza nem adja, sem pedig az elöljáróságnak be nem jelenti. — 3 hónapig terjedhető fogházzal és 500 frtig terjedhető pénzbüntetéssel büntettetik, vagyis jogában áll a kir. járásbiróságnak az olyan embert a szerint, amint a talált dolog többet vagy kevesebbet ér, a szerint, amint a vádlott inkább vagy kevésbé látszik vétkesnek, öt 1 naptól három hónapig, 1 frttól 500 frtig büntetni.

M. Tökéletesen helyesnek tartom a törvény ezen rendeletét, és köszönöm a nótárus urnak jó tanácsát.

N. Szivesen, Mihály barátom, máskor is.

K. K.

Tou je tüdi prav, ka nacsi, csi szemi szvinya z-dvoura vö oszlobodij, sto sté bi lejko pravo, tá nema vérto, tou szan najso.

Szveklo je poton, ka csi kakso blago, steri cslovik vu zsijtki nücza, stero je zagväsno nikákoga, — brezi vérta na czeszti lezsij, zetoga escse nej ton prijde, ka bi tou te naj prvi vandras, steroga pout tantá pela, za szvoje mogo derzsati.

M. Dobro je, dobro, postüvan ji, ali csi ne poznan, sto je zgübo, te dönok nemren nazáj dati.

N. V-tom isztino máte, ka tisztomi, koga ne poznate, nemrete nazáj dati, ali zakoj je pa vesko poglavársztvo? — Prejk date najseno delo tiszte vészi rihtari, steron határ szte najsli, tan sze te ali glászi kvaren — ali vésko poglavársztvo oznaniti dá, ka sze etakso ali takso zgübleno delo najslo, — zdaj te, csi sze za trij mejszecze nisese ne glászi, najseno delo sze na liczitaczij odá, pejnezi sze pa vesko kasszo denejo. Tou je deli réd, priátel.

Da po ton, tiszti ki je kaj najso, k-najsenomi deli niksi jus nema, zaisztinszko lejko právimo od 1878. leta 5. törv. tiszto dobro i pravo rendelüvanye, ka sze tiszti, ki kaj najde, i tiszto za 8 dnij ali vérti nazáj ne dá, ali veskon poglavársztvi notri ne povej, — do 3 mejszecza z-temniczov ali 500 rajnski pejnez lejko kastiga, tou je tou králycszka birovia oblászt má, — potom csi je najseno delo vecs ali menye vrejdno, — potom gyej sze touzseni vecs ali menye za krijvoga vijdi, nyega od ednoga dnéva do trij mejszecze i od ednoga raniska do 500 raniski kastigati.

M. Czitou za dobro drzsin tou rendelüvanye tiszte právdelednoszti, i zahválim goszpon notarusi dober tanács.

N. Z dobre voale, Miska, — drgoaes tüdi.

K. K.

A nedves-fekvésü réteken árkokat kell huzatni, s a vakand-turásokat gereblyével vagy jó sürü rétboronával szét kell oszlatni.

A mely réten a moh igen elszaporodott, hamuval kell behinteni, azonban itt is a mohot rétboronával vagy erős gereblyével fel kell szaggatni s összegereblyézve megégetni.

MARTYÁNCZI.

Vegyesek.

— **Vigyázzatok a petroleum-lámpára.** Bécsi lapokban olvassuk azon gyakran ismétlődő esetet, hogy egy ottani szegényebb sorsu bádogos csecsemő leánya, anyja vigyázatlansága folytán, az asztalon levő petroleum lámpát feldöntötte, — természetesen a petroleum kifolyt, meggyujtotta az ártatlan gyermek ruháit, aki alig pár percz alatt oly erősen összeégett, hogy reggelre meghalt. Szegény gyermek életével fizette meg anyjának vigyázatlanságát.

— **Hogy támadt fel a peredi halott?** Tragikomikus történetet irnak Peredről a „Pozsonyvidéki Lapok"-nak. Egy odavaló jómódu gazdaember meghalt s mikor ki volt teritve, a halottvirrasztók, számszerint hat, szintén jómódu gazdák, a másik szobában virrasztottak és — ittak. Mikor már jól teleszivták magukat, ugy éjféltájt egyszerre kinyilik a halottas szobának ajtaja és fehér halotti lepelben benyit rajta a halott. A virrasztók félholtra ijedten térdre ereszkednek s a kétségbeesés dermedtségével várják a szörnyü következményt. De a halott csak áll. Áll 5 perczig, áll 10 perczig, áll negyedóráig. Erre aztán egyik virrasztó némileg neki bátorkodva, kérdi: „Szent kisértet, mit akarsz?" — Es a halott megszólal mély siri hangon: „Imádkozzatok!" Imádkoznak. Még egy „Miatyánkot", még egy „Üdvözlégy"-et, még negyven „Üdvözlégy Máriá"-t. A negyvenedik „Üdvözlégy" után a halott csendesen megfordult s kezét felemelve még 10 „Hiszekegy"-et parancsolva — eltünt. A „Hiszekegy"-eket is lemorzsolván, embereink nekibátorodva benyitnak a halotthoz és rémülve látják, hogy az mesztelenen fekszik a padozaton, de az almáriomok mind feltörve, az éléstár kiüritve, kolbász, hurka, két oldalas, zsir és liszt, ruhanemü és egyéb érték „volt, de már nincsen." — Agyafurt tolvajbanda rendezte a halottas komédiát s mig a virrasztók a szomszédszobában imádkoztaak, kifosztották a házat — meg is ugrottak szerencsésen.

Helyi és vidéki hirek.

— **Gr. Szápáry Géza,** m. kir. főudvarmester ur Ő Excellentiája a mult hét elején Olaszországba utazott.

— **Tek. Agustich Antal** törvszéki biró ur Szekszárdról Sopronba helyeztetett át.

— **Nagylelküség.** Radó Kálmán megyei főispán ur ő méltósága a vasmegyei gazdasági-egyesület január 26-án Szombathelyen tartott közgyülésén annak elnökéül választatván, székfoglaló beszédében kijelentette, hogy azon esetben, ha a kormány által Vasvármegyében egy földmivelési iskola állittatik fel, ugy ő oly alapitványt tesz, a melynek kamataiból egy ifju teljes kiképeztetést nyerhet. — E czélra legalább 5—6 ezer forint szükséges. — Mit szóljunk e nemes tetthez? — mit mondhatunk jobbat, mint hogy — Isten áldja meg érte!

— **Beküldetett.** Legyen szabad a járásszolgabiró urat tisztelettel arra kérnem, intézkedjék, hogy a vidoncz-szt.-gotthárdi országutnak szölnök-felső-lendvai elágazásánál, ugyszinte a tótkereszturi elágazás előtti macsköczi hidnal figyelmeztető-, illetőleg utjelelő-táblák állittassanak fel, mert nem egy idegen emberrel történt, hogy ezen elágazásoknál Felső-Lendvára vagy Totkereszturra tévedt.

— **Megyei közgyülésünk** mult hétfőn és kedden tartatott meg, amelyen a megjelent 150—160 bizottsági tag többsége által németujvári segédszolgabirónak Szele Kálmán szombathelyi ügyvéd választatott. — A közgyülésnek reánk nézve legüdvösebb határozata az volt, hogy a tavaszra egy állandó kórház fog Muraszombatban berendeztetni, oly czélból, hogy azon betegek, kik a falvakban lakván, orvost nem hivathatnak, ekként könnyebben orvosi segélyhez jussanak. (Ezen hasznos intézményt majd annak idején részletesen megismertetjük olvasóinkkal. — Szerk.) A muraszombati járási bizottsági tagok közől, mint tudjuk Gr. Batthyányi Zsigmond, Pintér Géza, Furiakovics Zsigm. és Kovács K. urak vettek részt a közgyülésben.

— **A leendő „Muraszombati kisdedovoda" számára,** de jelenleg T. Gergár N. kisasszony által fentartott gyermekmenhelynek átengedendő gyermekjátékszerek (Fröbel-féle foglalkoztató-eszközök) beszerzése tekintetéből rendezett sorsjáték f. é. január hó 17-én tartatott meg. — Fogadják mindazok, kik e vállalatot támogatták, hálás köszönetünket! de különösen Kladziwa Melánia urhölgy, ki 14 frt 90 krt, — Pucher Emma k. a., ki 1 frt 90 krt, — Dienstenberger Kálmán postamester ur, ki 1 frtot fizettek felül, továbbá legifj. Batthyányi Zsigmond gróf ur, Kattauer Ede bellatinczi, Dienstenberger Kálmán muraszombati postamester urak, kik a nyereménytárgyak visszaadása által segélyezték az ügyünket! — A 19 nyerőszám következő sorrendben huzatott ki: 537, 55, 146, 65, 134, 403, 422, 21, 167, 251, 448, 265, 292, 322, 197, 26, 27, 118, 268. — 549 sorsszám elárusitásából befolyt 54 frt 90 kr., felülfizetés czimén befolyt 17 frt 80 kr., a visszaadott tárgyak elárusitásából 6 frt 34 kr., igy az összes jövedelem kitett 79 frt 4 kr., ebből a nyereménytárgyakért kiadatott 19 frt, maradt 60 frt 4 kr. tisztajövedelem. — Mely összeg az érdekelt szülőkből alakult szükebbkörü bizottságnak adatott át kezelés s a tárgyak beszerzése tekintetéből.

A rendezőség.

— **Szerencsétlenség.** Füredi Sándor helybeli orvosnak testvére Füredi Béla a napokban látogatás czéljából ide érkezett; a mult szerdán a két testvér egymás mellett ment az utczán, amidőn Füredi Béla a jeges havon megcsuszva oly szerencsétlenül esett a földre, hogy bal lába bokában eltörött. — Ugyan háztulajdonos urak! nem kerülne ám az semmi fáradtságba sem, a jeges havat fürészporral vagy földdel meghinteni, hogy igy a hasonló szerencsétlenségeket megakadályozzák, mert nincsen ám homlokunkra irva, hogy ami ma egyikkel — holnap ugyanaz a másikkal, — meg nem történhetik.

— **A „Muraszombati izr. beteg- és temetkezési-egylet"** egy szép halottas kocsival bir és 1884. év jul. 30-án azon határozatot hozta, hogy haláleseteknél bármely hitvallásu embertársának kiadja azt használatra 5—10 frt dij lefizetése mellett. A jelentkezés Schulhof Mór egyl. eln. urnál történik. — Ugyanezen egylet a mult évben betegekre 39 frtot s szegény sorsu halottak eltemetésére 39 frt 60 krt adott ki.

— **A „Muraszombati szabó-egylet",** mely 50 tagból áll, saját szegényei istápolására egy alapot akar létesiteni. Az alapba való beiratási dij 20 kr., illetmény fejében pedig 25 krt fizet évnegyedenkint minden egyes tagja. Az alapkezelő-bizottságba be lettek választva: Sömen János, Bagáry Mihály, Willman, Schulhof Mór, Kühár János, Fuisz Miklós.

Közgazdasági rovat.

Adatok Muraszombat forgalmi viszonyaihoz:

I. A postahivatal forgalma.

(s) A helybeli postamester úr szivessége folytán a következő érdekes statisztikai adatokat közölhetjük az 1884-iki évről:

a) jövedéki bevételek (szállitási és levélbélyeg-dijak)	4359 frt 54 kr.
b) jövedéki kiadások (fenntartási költség)	1716 frt 12 kr.
Marad az allam részére tisztanyeremény	2643 frt 42 kr.

Na nyivaj naj nam szilna voda dale ne deré, zniszikov grájkov m remo eto zsegktiti. Gde pa voda na nasem vérsztvi jáko mozsno deré in vnása tam je hasznovito odszpodi vrbje na dvá sztrano pa krizsovo drevj naszadati ino etak zemlo szkorenyom dolpriszati.

Na mokri trávnikaj grabe terbej kopati, kertovinyeke ino mravlinyek pa zgrablani ali zgousztov bránov razhglihati.

Na stéri trávnikaj sze je bradinye jáko gorzpouzalo, tam je dobro pepél razszipávati, nego pervle moremo zbránov ali zmozsnimi grablami bradinye gorsztergati, vküp szpraviti ino zezsgati.

Edno-drügo.

— **Pazite na lampase za petroleum!** Vu béeski novinaj estémo tou sze vnogo krat naprej pridejoucso zgoudbo, ka ednoga sziromacskoga koszitnára (spenglara) deklicska pouleg neszkrblivoszti szvoje materé na sztouli sztojécsi lampas za petroleum prevrgla, vötekoucsimo gorécsi petroleum neduzsnoga deteta gvantecz v-plamén vuzsgoj, i ga tak v-küp zazsgalo, ka du zorja düso z-püsztilo. Nemilo szirocse z-szvojim zsivlenyum neszkrblivnoszt szvoje materé moglo plácsati.

— **Kak sze je ob-büdi mrtven vu Peredi.** Pozsonszke novine nam edno prigoda na znanoszt prineszejo. Eden zmoznejsi vért je vu Peredi pouleg Pozsona v-mrou, na leszo ga vtégnovsi — prihájali szo ti vorosztüvajoucsi z-nyegovoga sztána szouszidje — toubino szlüzsnajoucsi — vdrügoj hizsi pilí i jeli. — Gda szo zse dobro k-szebi vzéli trubno vincsecze kol polnoucsi szo sze od prle dveri hizse mrtvecza — i vu mrtvecza gvanti i slári prednyé sztoupi edna dika. Trubni gouszti vu vojazni na kólina szpokáplejo i csakali szo vu szébe — strasnoszt — kaj sze zdaj zgodij. Tá mrtvecza dika sztoji brez glásza pred nyimi 10 minout — ¼ vöre. I gda sze je zse eden turobnyák toga szkazila rejcs vcsakati nej mogo — tak zglászo sze te turobnyák i píta: „Szvéta szküsnyáva ka zselejs?" — Oglászi sze nyemi te mrtvecz i k-joukanyi glihnom glászi odgovor dá: „Molite!" — tak molili szo — nadale právi. Escse eden „Ocsanas" — zmolili szo ga. — Escse edno „Zdrava bojdi Maria" — zmoljeno je. — Molite 40 „Zdrava bojdi Mario" i 10 „Jasz verjem" z-tom zapovejdjom rokou zdignovsi sze po tühom nazáj obrné szkazilo za szebom dveri zapré. Gda szo to zapovejdano molitev doli zmolili, turobnyáki szo sze bátrivali i goriodprejo dveri hizse mrtvecza — na meszti prevıdijo kaj je te mrtvecz nakli na szertéli szploj nági — kasztni, olmárje po na ztézse odprejte i prázni hizsa poroblena od sonk meszá, vrtankov: krüha i kolbászi, vszega gvanta i mászti „biloa je i vecs nega nikaj." — Veseló zvrtana touvajszka banda je z-rendelüvala eto turobno komedio, pokecs szo turobnyáki to vnogo molitev zmolili, tecsasz szo sze je hizsicska obkrádnola — i szrecso je potégno peté te tát.

Domácsi i z-vünszki glászi.

— **Premilni dár.** Plomeniten Radó Kálmán, nas főispán szo — Vasvármegyöva vértnoga drüstva januara 26-ga v-Szombathelyi drzsécsem obcsinszkom gyülejsi za predszednika odébráni — vu szvojem sztolnom zgovárjányi nazvejsztili: ka csi od vládnitelsztva edna vértna soula vu nasem vármegyövi gor posztávlena bode, teda oni táksi alapitvány dolpolozsijo, z-steroga interesa eden mladenécz popolno vesenyé lehko zadobi. Na eto czio je blüzi 5—6 jezero raniskov potrejbno. Ka naj právimo k-tomi milosztivnomi djányi? — nemremo bogsega praviti, kak: Boug naj Nyih za tou blagoszlovi.

— **Notriposzlána.** Naj sze nam dopüszti goszpon szolgabiróva (politicsnoga szodnika) z-pouznim postüványom prosziti naj z-rávnajo ka tam gde sze z-Vidonecz v-Monoster orszácska pout prouti Gornyi-Lendavi i Sziniki, — i pri Macskouszkom mouszti gde sze tüdi pout proti Krizsavczon Kálapoutne kazale dájo gori posztaviti ár sze zse vecsim lüczkim poutni, kom pripetilo ka szu ali s-krizsovcze ali k-grádi zaplődili.

— **Vármegyöszki közgyülés** (Glávni zbor ali glávna szednicza je preminoucsi pondelek i tork drzsáni, na sterom do 150—160 kotrig na zoucsi bilou i pu steroj priliki szu za németujvárszkoga segédszolgabiróva (politicsnoga nizsoga szodnika) g. Szele Kálmána szombathelyszkoga fiskálisa odvoulili. Za nas kráj te gyülés (zbor, szednicza) za toga volo imenovitna ár sze je tüdi tou zkoncsalo, ka sze v-Szoboti du szprotoletja sztálen spitál more v-réd posztaviti za toga zroka volo, ka oni betezsniki, ki pu veszniczai prebivajo i z-teskim talom vrac itela dobijo — lehko doktorszko pomoucs nüczajo (od té hosznovitne novine bodemo drügoucs vecs piszali ino razlagali. Brod.) Od szobocske okrogline szu Ml. gr. Batthyányi Zsigmond, Pintér Géza, Furiakovics Zsigmond ino Kovács Károly kak poszlaniki na toj szedniczi (közgyülési) bili.

— **Za pridocso „Szobocsko Varovávniczo"** (ovoda) doszega mao od p. Gregár N. geszpodicsine gordrzsáne naj sze za málo deczo igracse szpraviti morejo — je tekocsega leta 17. januariusa „lozanya spio" bio obdrzsáni. Toplo zahválnoszt naj vzemejo od nász vszi tiszti, ki szo to nemosko podvzétje podpirali. Poszebno sze zahválimo goszpodicsini Kladziwa Melanii, stera je 15 frt 90 kr. dála na té lejpi czíl. Pa goszpodicsini Puchner Emmi, stera je 1 frt 90 aldüvala i goszp. Dienstenberger Kálmán postamestri, ki szo 1 rajnski vise dáli. Nadale najmlájsi grof Batthyány Zsigmond, Kattauer belltinszki i Dienstenberger Kálmán szobocski postamester, — tá goszpoda tüdi naj vzemejo naso szresno zahválnoszt, ka szo z-nazáj povrnejnyom oni del, stere szo na lotrii dobili, nas lejpi czíl naprej pomogli. Vu etaksem rédi je vlecseni bio dobijocsi numerus: 537, 55, 146, 65, 134, 503, 422, 21, 167, 251, 448, 265, 292, 322, 197, 26, 27, 118, 268. Po odaji 549 rédni numerosov je notri priteklo 54 frt 90 kr., z-oberplácsanya: 17 rjnsk. 18 kr. Pálig po odaji z-nazáj dáni del 6 frt 34 kr. Tak czejli dohotek vözadene: 78 frt 09 krov. Z-toga je vödáno bilo za doblena dugoványa 19 frt — csiszti dobicsek je osztao: 60 rajnskov 04 krajczárov. Tá summa je prejk dána z-roditelov vküp posztávlenomi odbori, naj sze varje i potrebna dugoványa sze naj szprávijo.

Ravnitelsztvo.

— **Neszrecsa.** G. Füredi Sándora brat Füredi Bela szu té dni na poizkávanye szvoje rodbine szem prisli. Preminoucsó szrejdo szta obadvá brata vküper na czeszti sla, na enkrat Füredi Bela tak neszrecsno szpadnejo, ka szi nogó poterejo. — Hizsni virtovje! doszta trüda nebi kostalo csi bi pu z-merzsjenom sznejgi malo zsaganeze ali pepéla poszipali naj sze tak lehko nebi taksa neszrecsa pripetila, ár nisese nema na cseli gor szpiszano ka sze gnesz ednomi pripeti, sze vütro drügomi ne zgodí.

Obcsinszkoga vérsztva tao.

Dátki k-preobrácsanyi Szobotc.

I. Preobrácsanye poste.

Z-dobrouto eti sztojécsega goszpon postamestra priliko mámo od leta 1884-ga naszledüvajoucse statisztiesne dátke naznánye dati:

A postautalvány-utánvétel forgalma volt:

Bevétel	128,167 frt 50 kr.
Kiadás	27,396 frt 13 kr.

A postaigazgatósági pénztárba beszolgáltatott készpénzben 105,700 frt osztr. értékben.

Postai megbizás érkezett magyar területről 22 darab 230 frt 94 kr. követeléssel, miből kiváltatott 11 drb 40 frt 28 krban; — Osztrák területről 45 darab 574 frt 24 kr. követeléssel, miből kiváltatott 19 drb 227 frt 30 krban; — Külföldről 1 darab 13 frt 50 kr. követeléssel — mi kiváltatlan maradt.

E száraz számadatok, sok szép beszédnél ékesebben magyarázzák Muraszombat emelkedését, és azt is, hogy postahivatala nemcsak, hogy az állampolgárok adóterhét nem emeli, sőt ellenkezőleg az adóalap érintése nélkül az államnak 2643 frt 42 kr. tiszta hasznot hoz.

Bizonyitják ez adatok továbbá, hogy Muraszombat forgalma — mi határszélen nem feltétlenül káros ugyan, de mint tény felemlitésre méltó, hogy t. i. — még mindig inkább az osztrák terület felé irányul. Az osztrák területre fizetendő 574 frt 24 kr. követeléssel szemben a belföldi területre fizetendő követelés csak 230 frt 94 kr. Ebből is csak 40 frt 28 kr. váltatott ki. — A ki tudja ezen követelések természetét, tudja kereskedőink üzleti összeköttetéseit.

Forgalmi viszonyaink fejlődése- és javulásával talán magyarabb lesz kereskedelmünk is.

P i a c z u n k.

Muraszombat, 1885. jan. 31. Buza 6·80—7.10, Rozs 5·80—6·30, Hajdina 5·60 -6— Köles 5·60—6·—, Téli árpa 5·60—6·, Tavaszi árpa 5·25—6·75, Zab 6·—6·50, Kukoricza öreg szemü 5·25 -5·50, Kukoricza apró szemü 5·50—5·80, Bükköny 4·50—0· métermázsája. **Husárak:** Marha-hus 48·—, Borju-hus 60·— Disznó-hus 40·— métermázsája. — **Borok:** Dolinai hegyi fehér 14·20, Bokrácsi hegyi fehér 14·—, Musznyai hegyi fehér 13·—50, Száraz hegyi fehér 14·—, Habornaki hegyi fehér 13·50, Szombatfa és Prosznyákfa hegyi vörös 12·— hectoliterje.

A magyar-nyelv alapitvány ügyében.

Kivonat Vasmegye törvényhatósági bizottságának Szombathelyen 1884. évi november hó 24-én és folytatva tartott közgyülése jegyzőkönyvéből.

Tárgy: A törvényhatóság tulajdonát képező s a megyei nemesi pénztárban kezelt magyar nyelv-alapitvány kezelési szabályainak tárgyában kiküldöti bizottság munkálatát beterjeszti.

Határozat. A kiküldött bizot-ság javaslata elfogadtatik és alapján a magyar-nyelv alapitvány kezelési szabályai hatályon kivül helyeztetnek és e tekintetben következők határoztatnak:

Szabályrendelet a megyei magyarnyelv-alapitvány kezelése tárgyában.

I. Fejezet. 1. §. A megyei magyar-nyelv alapitvány, mely 15000 frtból áll és a nemesi pénztárban kezeltetik, két részre osztatik: 10,000 frt és 5000 frtos alapitványokra.

A 10,000 frt alaptőke kamat jövedelmei a magyar nyelv tanitása körül sikeresen működő néptanitók jutalmazására és az ilyképen jutalmazandó tanitók növendékei számára kiosztandó magyar népiskolai tan- és olvasó-könyvek beszerzésére; — 5000 frt alaptőke kamatjövedelmei pedig a nem magyar ajku községek népiskolai növendékeinek magyar községben leendő elhelyezésére fordittatnak.

2. §. A magyar nyelvet sikeresen tanitó néptanitók számára három jutalomdij állapittatik meg: egy 200 frtból, egy 150 frtból s egy 100 frtból álló, mely dijak az alaptőke jövedelmeiből évenkint kiosztás alá kerülnek.

3. §. Jutalomban részesittetik a nem magyarajku község azon felekezeti, községi vagy állami elemi néptanitója, ki a jelen szabályrendeletben meghatározott módon igazolja, hogy az összes kötelezett tantárgyakat az egész tanéven át kizárólag magyar nyelven tanitotta, hogy iskolája növendékei a tantárgyakat magyarul tanulták és megértették s azokból teljesen érthető magyar feleleteket adni képesek a nélkül, hogy az által bármely tantárgy háttérbe szorittatott és az általános taneredmény csökkent volna.

A 200 frtos jutalom elnyeréséhez ezenkivül megkivántatik, hogy az illető iskola növendékei egymás közt magyarul társalogni képesek lesznek.

A 150 és 100 frtos jutalom kiadása tekintetében a jutalmazandók által elért eredményfokozatot az e célból választott megyei bizottság állapitja meg.

4. §. A jutalomdijak bármelyike csak oly néptanitónak adható ki, kinek iskolája a magyar nyelv sikeres tanitása iránti követelmények fentebbi mértékének megfelel s a mennyiben ily tanitó a pályázó vagy hivatalból ajánlottak között nem találkoznék, az illető jutalomdij esetleg dijak azon évben nem adatnak ki, hanem az alaptőkéhez csatolandók.

5. §. A jutalmazások tekintetében a megye területén három kerület alakittatik.

Az 1-ső kerület áll a szt.-gotthárdi és muraszombati járások nem magyar ajku községeiből.

A 2-ik kerület áll a szombathelyi, körmendi és német-ujvári járások nem magyar ajku községeiből.

A 3-ik kerület áll a kőszegi felső-eőri járások nem magyar ajku községeiből.

6. §. Minden évben rendszerint csak egy és ugyanazon kerület néptanitói részesülhetnek a kitüzött jutalmakban.

Azon esetre azonban, ha jutalmazási sorba eső kerület tanitói között nem találkoznék három oly tanitó, kik a jutalmazási feltételeknek megfelelni képesek, az illető kerület tanitóinak ki nem adhatott jutalmak a sorban közvetlenül következő kerület kellőleg minősitett tanitóinak, — és ha abban se volnának olyanok, az esetre a harmadik kerület tanitóinak is kiadhatók, a mennyiben azok a dij elnyeréséhez szükséges kellékeket igazolják.

A jutalmak kiosztásának ily kivételes átszállása miatt a kerületek megállapitott jutalmazási sorrendje nem változik.

7. §. A jelen rendszer szerinti jutalmazás az 1885. évben lép életbe, a midőn első sorban a 6. §-ban megalakitott 1-ső kerület, 1886. évben a 2-ik kerület, s 1887. évben a 3-ik kerület néptanitóinak dijjogosultsága vétetik vissgálat és tárgyalás alá.

8. §. A megállapitott jutalmak az illető néptanitók pályázati kérvényei vagy az illetékes iskolai hatóság ajánlatára adatnak ki.

Ily kérvények és ajánlatok mind a három kerületből elfogadtatnak és a kérvényező vagy ajánlatba hozott tanitók jutalomban is részesithetők, a mennyiben a jutalmazási sorrendbe eső kerület tanitói között jutalomra érdemesnek elegendő számban nem találtattak.

9. §. A pályázati kérvényhez az illetékes iskolaszéknek a megyei tanfelügyelő vagy a járási szolgabiró láttamozasával ellátott oly bizonyitványa csatolandó, — melyben jelen szabályrendeletnek a jutalomdijak elnyerésére megállapitott feltételére vonatkozó rendelkezései szószerint felvétettek és bizonyittatik az, hogy ezen követelményeknek a pályázó néptanitó iskolája megfelel.

10. §. A megyei tanfelügyelő, a járási szolgabiró és az illetékes iskolai hatóságok hivatalból ajánlhatnak egy vagy több néptanitót jutalmazásra, de ajánlataikban határozottan foglaltatni kell annak, hogy a jutalmazásra ajánlott tanitó iskolája a jelen szabályrendeletben a jutalmak elnyerésére megállapitott követelményeknek megfelel, és hogy arról az illető iskolánál egy vagy több izben történt megvizsgálása alkalmával az ajánlatot tevő személyesen meggyőződött.

11. §. Az előző §-ok értelmében felszerelendő pályázati kérvények és hivatalos ajánlatok minden évben márczius hó 1-ig az alispánhoz küldendők vagy nyujtandók be, ki azokat a megyei népnevelési bizottsághoz véleményezés végett azonnal átteszi.

(Vége köv.)

Irodalom.

Vettük a „Méhészeti Lapok“ f. é. január havi 1-ső számát, mely Kriesch János szerkesztése mellett a „Magyar országos méhészeti egyesület“ kiadásában Budapesten jelenik meg, — következő tartalommal: Az év elején. Felhivás hazánk méhészeihez. A közönséges méhlakokról. A községi méhesekről. Méh naptárak leirása. Kérdések és feleletek. Apróbb közlemények. Vidéki méhészségis. Méhtermények a budapesti piaczon stb. — Előfizetési ára: egész évre 3 frt, félévre 1 frt 70 kr. A méhészet kedvelőknek igen melegen ajánljuk. — (E folyóiratot a társulat tagjai 2 frt évi dij fejében, a fiókegyletek tagjai pedig 1 frt évi dij mellett kapják. A Muraszombat vidékén levő egyleti tagok legthelyesebben cselekszenek, ha évi (1 frt) dijaikat Kondor Ferencz tanitóurhoz Kupsinczra küldik, ki a méhészet ügyében különben készségesen szolgál felvilágositással. Szerk.)

a) notrijemánye (od posilanya i poste stemplnov) 4359 frt 54 kr.
b) vödávanye - - - - - - - - - - - - - 1716 „ 12 „
osztáne na sztran vladársztva csisztoga dobícska - - - 2643 „ 42 „

Preobrácsanye na posti poszlani pejnez:

notrijemánye - - - - 128,167 frt 50 kr.
vödávanye - - - - - 27,396 „ 13 „

V-pejnezniczo (kaszo) ravnitelsztva-poste sze je poszlalo 105,700 frt.

Poste-zavüpanya je prislo z-vogrszkoga kraja 22 falátov z-iszkanyem 230 frt 94 krov, z-steroga sze je szamo 11 falátov rejsilo vö vu 40 frt 28 krajczáraj, — z-ausztriánszkoga kraja 45 falátov z-iszkanyem 574 frt 24 kr. z-steroga sze je 19 falátov rejsilo vö vu 227 frt 30 krajczáraj, — z-tühine (ali zvönszke zemlé) 1 falat z-iszkanyem 13 frt 50 kr. steri sze je nej vörejso.

Eti szühi brojni dátki od kaksté lejpi rejcsi szvetlé szvedocsijo pozdigávanye Szobote, nadale i tou, kaj nyé posta nej szamo nepoveksáva dácsnobremen pörgarov, nego brez' toga, kaj bi sze országa dácse teknola, vladársztvi 2643 frt 42 kr. csisztoga haszka prinesze.

Szvedocsijo eti dátki nadale, kaj je preobrácsanye Szobote — stero je tü na graniczi nej toti czelou kvárno, ali kak isztina szpominanya vrejdno — kaj sze ono esese zdaj bole proti ausztriánszkomi kraji drzsí. Prouti ausztriánszki iszkajoucsi 574 frt 24 krájczarev je znotrejsnyega ali szi bojdi vogrszkoga iszkanya szamo 230 frt 94 kr. bilou. Esese i z-toga sze je lí szamo 40 frt 28 kr. rejsilo vö. Ki pozna natúro toga iszkanya, zná i vezalo trzstva nasi trszczov.

Z-osznávianyem i pobogsávanyem nasega preobrácsanya vejmda vogrszkejse bode i trzstvo nase, stero vszáki vogrszki mesztancsar szrcá má zseleti.

Szerkesztői üzenetek.

S. K. úrnak Bagonya. Az ön által megkisérlett mód nem célhoz vezető· Azért kivánságának eleget nem tehetünk. — **V. S. F.** Köszönöm, legyen a kijelölt rovat a tied; egyszer csak akad időd hozzám befordulni. — **S. J.** alias goricsánecz! Hozni fogjuk. — **S.** urnak Bellatincz. Az érintett hirecskék már régóta leforditattak. A másodszori tévedésből történt; a többire nézve pedig fogadja köszönetemet. — **K.** úrnak Gyan. Mihelyt alkalom nyilik közölni fogjuk, — a kiadónak sem árt a jó tanács! — **K. F.** urnak Kupsincz. A méhészet terjesztése vidékünkön: egyik főfeladata lapunknak. Köszönjük a küldötteket, — közölni fogjuk. — **B. J.** Sal. Ha a biróválasztásnál visszaélés követtetett el, legjobb arról a szolgabirói hivatalt értesiteni, a honnét várhat is orvoslást — nyilvános térre vinni ezen ügyet nem tanácsos.

Heti-naptár

1885. évi január 25-től január hó 31-ik napjáig.

Hét napjai		Katholikus és protestans naptár	Időjárás	Hold fényváltozásai
Vasárnap	**1**	Ignácz	változó idő,	
Hétfő	**2**	**Gy. sz. B. A.**	havazás,	
Kedd	3	Balázs püspök	végre kemény	Naphossza 1-én:
Szerda	4	Veronika	hideg napok	9 óra 27 percz.
Csütörtök	5	Ágota	Utolsó negyed	
Péntek	6	Dorottya	11 óra 54 percz	
Szombat	7	Romuald	este	

Felelős szerkesztő: **Takács R. István.**
Értekezhetni naponként d. e 10—11-ig.
Kiadó-laptulajdonos: **Grünbaum M.**

Hirdetések.

3127/884.

Árverési hirdetményi kivonat.

A muraszombati kir. járásbiróság mint telekk. hatóság közhirré teszi, hogy Weindorfer Juliánna korongi lakós végrehajtatónak, özv. Weindorfer szül. Spilák Agatha végrehajtást szenvedő elleni 80 frt tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a szombathelyi kir. törvényszék (a muraszombati kir. járásbiróság) területén levő, Korong községben fekvő, a korongi 52. sz. tjkvben felvett A. I. 1—4. sor- 26. házszámu ingatlanokra 168 frt, — ugy a korongi 90. sz. tjkvben felvett A. † (461—462) hsz. sz. nemesi birtokra az árverést 268 frtban ezennel elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az **1885. évi február hó 10. napján** d. e. 10 órakor Korong községben a község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 16 forint 80 krt — és 26 forint 80 krt készpénzben vagy az 1881. évi 60. tcz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. 60. tcz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Muraszombatban, a kir. jbiróság mint telekk. hatóságnál 1884. évi október hó 4. napján. GÖTZ, kir. aljbiró.

3946/884.

Árverési hirdetményi kivonat.

A muraszombati kir. jbiróság mint tkvi hatóság közhirré teszi, hogy a szt.-gotthárdi takarékpénztár végrehajtatónak Bagári Sándor muraszombati lakós végrehajtást szenvedő elleni 450 frt tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében, a szombathelyi kir. törvényszék (muraszombati kir. jbiróság) területén levő Muraszombat községben fekvő, a muraszombati 120. sztjkvben A. I. 1. 3—6. 8—10. 13. 14. sor- 134. házsz. 3/8 telekből Bagáry Sándort illető 1/4 részére az árverést 921 frtban ezennel megállapitott kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az **1885. évi márczius hó 31. napján** délelőtt 9 órakor Muraszombat község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 91 frt 10 krt készpénzben vagy az 1881. 60. tcz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazs. min. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. 60. tcz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

A muraszombati kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóság 1884. december hó 30-án. GÖTZ, kir. aljbiró.

Nyomatott Grünbaum M. könyvnyomdájában Muraszombatban.